Demand to bring back the belongings of Tipu Sultan from London

श्री अबू आसिम आजमी (उत्तर प्रदेश): उप सभाध्यक्ष महोदय, महान स्वतंत्रता योद्वा टीपू सुल्तान के प्रयाण के बाद अग्रेंजो द्वारा लूटी गयी प्राचीन वस्तुओं की लंदन में नीलामी की खबरें सामने आयी है। इन बहुमूल्य वस्तुओं में टीपू सुल्तान की तलवार, शाही तख्त के कुछ भाग, मशहूर जमाना राकेट, निजी डायरी तथा टीपू के शेर का सिर शामिल है। भारत सरकार को चाहिए कि इन्हें खरीदकर राष्ट्रीय संग्रहालय की शोभा बढ़ाए। सब जानते हैं कि टीपू सुल्तान के व्यक्तित्व व बुद्विमत्ता ने अंग्रेंजों के होश उड़ा दिए थे। भारत तथा पूर्वी देशों की अगली पीढ़ी पश्चिमी साम्राज्य के विरुद्ध टीपू को अपना आदर्श न माने इस के लिए अंग्रेंजों ने टीपू को बदनाम करने का हर संभव षडयंत्र भी किया। इतिहास गवाह है कि पिलासी और बक्सर की नुमाइशी जंगों के बाद ईस्ट इंडिया कंपनी ने कलकत्ता से लखनऊ तक अपना विजयी झंडा तो लहरा दिया, परंतु मैसूर में सुल्तान की तलवार के सामने अंग्रेजी आंतक थम सा गया और 16 वर्ष तक ईस्ट इंडिया कंपनी दक्षिण से दिल्ली तक कूच करने का सपना नहीं देख सकी।

"गीदड़ की सौ वर्ष की जिंदगी से शेर की एक दिन की जिंदगी बेहतर है" यह प्रसिद्ध कथन टीपू सुल्लान का ही है। स्वतंत्रता को हर चीज पर प्रमुखता देने वाले टीपू सुल्तान देश की रक्षा करते- करते शहीद हो गए। आज इस महान स्वतंत्रता योद्घा को श्रदांजिल देने का शुभ अवसर है कि लंदनसे टीपू की तमाम प्राचीन वस्तुंए प्राप्त कर राष्ट्रीय संग्रहालय की शोभा बढ़ाएं। इस से पूर्व, पश्चिमी देशों ने युनान, ईजिप्त, एथोपिया की प्राचीन वस्तुंए वापस की है।

شرى ابو عاصم اعظمى "اتر پردیش" : اپ سبها ادهیکش م ودے م ان سوتنترتا یودا ٹیپو سلتان کے پریان کے بعد انگریزوں دوارا لوٹی گئی پر اچین وستو وں کی لندن میں نیلامی کی خبریں سامنے آئی ہیں۔ ان بہو ملیئے وستووں میں ٹیپو سلتان کی تلوار، شاہی تخت کے کچھ بھاگ، مشہور زمان، راکیٹ، نجی ڈائری تتھا ٹیپو کے شیر کا شامل ہے۔ بهارت سر کار جاهئے که انهی خرید کر را شُرْخ سنگهر الیه کی شوبھا بڑھا ئے۔ سب جانتے ہیں کہ ٹیپو سلطان کے ویکتعتو و بدمتا نے انگریزوں کے ہوش اڑادئے بھارت تتھا پوربی دیشوں کی اگلی پیٹرھی پشچمی سامراجیہ کے خلاف ٹییو کو اینا آدرش ن مانے اس کے لئے انگریزوں نے ٹییو کو بدنام کرنے کا ہر سمبھئو شڑ ینتر بھی کیا۔ ات اس گواہ ہے کہ پلاسی اور بکسر کی نمائیشی جنگوں کے بعد ایسٹ انڑیا کمپنی نے کلکتہ سے لکھنئو تک اپنا وجئی جھنڈا تو ل∘ر ادیا، پر نتو میسور می∪ سلتان کی تلوار ک*ی*ے سامنے انگریزی آتنک تھم سا گیا اور ۱۲ سال تک ایس $\mathring{-}$ ان ڈیا کمپنی دکشن سے دہلی تک کوچ کرنے کا سپنا نہیں دیکه سکی۔

[†]Transliteration in Urdu Script.

"گیدڈ کی سو سال کی زندگی سے شیر کی ایک دن کی زندگی بهتر ہے" یہ پر سد کتھن ٹیپو سلطان کا ہی ہے۔ سو تنتر بہت کو ہر چیز پر پرمکھتا دینے والے ٹیپو سلطان دیش کی رکشا کر تے کرتے شہید ہوگئے۔ آج اس مہان سوتنترتا کی رکشا کر تے کرتے شہید ہوگئے۔ آج اس مہان سوتنترتا یودا کو شرد انجلی دینے کا شبہ اوسر ہے کہ ہم لندن سے ٹیپو کی تمام پر اچین وستوئی پراپت کر راشٹر یہ سنگھر لیہ کی شو بھا بڑھائیں۔ اس سے پورو ، پشچمی دیشوں نے ایہ کی شونان ، ایجپٹ ، ایتھو پیا کی پراچین وستؤیل و اپس کی "ختم شد" ہیں۔

SHRI JANARDHANA POOJARY (Kamataka): Sir, I associate myself with the Special Mention made by Shri Abu Asim Azmi.

SHRI JAIRAM RAMESH (Andhra Pradesh): Sir, I also associate myself with the Special Mention made by Shri Abu Asim Azmi.

PROF. SAIF-UD-DIN SOZ (Jammu & Kashmir): Sir, I also associate myself with the Special Mention made by Shri Abu Asim Azmi.

Need for intervention of Prime Minister to implement long-pending railway project in Tamil Nadu

SHRI S.P.M. SYED KHAN (Tamil Nadu): Sir, the matter of construction of Dindigui-Sabarimala rail line has been taken up by many legislators regularly for several years with no fruitful response from the Centre. The answer, the Government always gives is "negative rate of return and unremunerative nature of the project", which is not acceptable to the public. This is a misinterpretation by the Government. Railways are not a public sector undertaking, which is under compulsion to make profits. In fact, many of our PSUs are still making losses only. How many of them have been closed citing the reasons of loss? Why the Railways do not consider this as a developmental project, as most of the people in our area have not seen a rail in this 21st century. No direct Central Government project has been sanctioned to our area till date except the projects under MPLADS. How can an under-developed area be developed by such a decision of the Railways, talking about profit in the infrastructure development matter? Railways have a long list of loss making routes. But have all of them been closed by the Railways? Railways are very much aware that instead of constructing the whole line at a stretch from Dindigul to Sabarimala, work can be taken up in two phases, namely, the first phase would be from Dindigul to Gudalur